

Ambitieuus onderwijsconcept haalt het beste uit ieder kind

Tekst: Connie van der Zel

Goud Onderwijs is een ambitieus onderwijsconcept met als doel: het stimuleren van kansengelijkheid door het geven van voortreffelijk onderwijs. Het concept is geïnspireerd op de Amerikaanse aanpak van de Uncommon Schools, die al jaren opmerkelijke uitstroomresultaten behalen bij kinderen in achterstandswijken. Stichting CED-Groep omarmt de beproefde methode en ontwikkelde Goud Onderwijs, samen met een aantal krachtige partners en trapte af op zeven scholen in Rotterdam.

In de integrale aanpak komen meerdere beproefde onderwijs-technieken- en concepten van de CED-Groep samen, zoals Teach Like a Champion, Lead Like a Champion, Opbrengstgericht werken in 4D en directe instructie met het Doordacht Passend Lesmodel. Goud Onderwijs wordt schoolbreed ingezet om de drie factoren die leiden tot succes optimaal tot hun recht te laten komen:

- Effectief organiseren binnen de school: leraren worden intensief begeleid en ontzorgd, het directieteam bestaat uit een inhoudelijk schoolleider en een operationeel schoolleider en er is een leerlingdecaan.
- Keuzes in curriculum: de focus ligt op de basisvaardigheden taal, rekenen, lezen én op burgerschap.
- Gedragscultuur: er is een duidelijk programma voor de manier waarop iedereen in de school met elkaar omgaat.

De implementatie van Goud Onderwijs is dit schooljaar in Rotterdam met drie schoolbesturen van start gegaan met een pilot van drie jaar en wordt gevolgd door de Erasmus Universiteit op effectiviteit. Binnen Rotterdam en vanuit verschillende gemeentes groeit de belangstelling voor het concept. Zo is in Den Haag inmiddels de eerste school begonnen.

“Goed onderwijs begint bij kleuters, daar leg je de basis.”

Roos Hoogendorp

Obs Bloemhof en obs Pantarijn in Rotterdam Zuid zijn in januari 2021 officieel gestart met Goud Onderwijs. De scholen gaan op termijn fuseren en werken nu al intensief samen bij de implementatie van de aanpak. Henny de Koning is de organisatorisch schoolleider, Roos Hoogendorp de inhoudelijk schoolleider. Henny: “Ik ben op studiereis naar New York geweest om de aanpak op de Uncommon Schools te bekijken. Ik was onder de indruk. Onze scholen hebben een uitdagende populatie en de prestaties bleven enigszins achter. De aanstaande fusie én de start van de pilot Goud onderwijs vormden samen een goede aanleiding om nu zelf met deze intensieve aanpak aan de slag

te gaan. Een mooie start naar een nieuwe school. Afgelopen september zijn we onder de inspirerende begeleiding van adviseurs Robert Jacobs en Lucy van de Heuvel van de CED-Groep begonnen met de voorbereidingen. De teams van beide scholen hebben gezamenlijk trainingen gehad in de technieken van Teach Like a Champion gecombineerd met de directe instructie in het Doordacht Passend Lesmodel. Verder zijn we samen opgetrokken in het voorbereiden van een gezamenlijke gedragcultuur. Hierbij hebben wij vooral de focus gelegd op hoe de leerlingen de school binnen komen. De gewenste gedragcultuur is inmiddels geïmplementeerd in beide scholen.

Zo verzamelen de leerlingen zich aan het begin van de dag buiten op een vaste plek in de rij en er zijn duidelijke afspraken voor gedrag in de gangen. Iedere leerkracht haalt zijn eigen groep op en de leerlingen worden welkom geheten. Er zijn ook afspraken gemaakt voor het einde van de dag. Dit alles levert veel rust op in de school en de leerlingen voelen zich gezien.”

De scholen hebben gekozen om de groepen 2 als focusgroepen aan te wijzen. Vanaf januari worden de twee leerkrachten van de groepen 2 intensief begeleid bij hun lessen. “Goed onderwijs begint bij de kleuters, daar leg je de basis”, stelt Roos. “En ja, kleuters moeten natuurlijk spelen maar ze kunnen en willen ook leren. Dus ook hier maken we geheel volgens de principes van Goud Onderwijs een heldere keuze in het curriculum: de focus ligt op de cruciale beheersingsdoelen op het gebied van voorbereidend lezen en rekenen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het fonemisch bewustzijn, ofwel het hakken en plakken en aan getalbegrip.”

Een lesdag in vogelvlucht

Roos schetst aan de hand van wat voorbeelden hoe een lesdag er in de praktijk uitziet. “Als de kinderen de klas binnenkomen ligt er voor elke leerling een begintaak klaar in de vorm van een werkblad of een educatief spelletje. Ze gaan daar in stilte mee aan de slag, zittend op de grond met hun eigen stoel als tafeltje.

Dit houdt de rust in de klas na binnenkomst, brengt de kinderen in de leermodus en levert de leerkracht veel data op: welke kinderen beheersen de vaardigheden al? Hierna volgt meestal een aansluitende doelgerichte activiteit in de kring. Ook in de taal- en de rekenhoek wordt aan de doelen van voorbereidend lezen en rekenen gewerkt. In de taalhoek bijvoorbeeld met het stempelen van woorden of het schrijven van letters, in de rekenhoek met activiteiten als meten en wegen. Belangrijk is dat in deze hoeken voldoende uitdagend ontwikkelmateriaal is. Bij kleuters is dat waar ze op dat moment aan werken zichtbaar in de klas met picto's. Een plaatje van een boos gezicht en een roos staat bijvoorbeeld voor rijmen en dobbelstenen staan voor getalbeelden.”

De overgang naar deze manier van lesgeven vraagt veel van de leerkrachten van de focusgroepen. Zij worden dan ook intensief begeleid. Roos: “Ik ga wekelijks op klassenbezoek om te kijken hoe de lessen gaan. Robert en Lucy kijken als externe begeleiders mee. Ik bespreek met de begeleider wat we hebben gezien en nog dezelfde dag krijgt de leerkracht feedback van mij. Het valt op dat de leerkrachten deze feedback direct omzetten naar handelen, bij een volgende les zie ik dat het al wordt toegepast. Je ziet de leerkrachten groeien. Zelf zijn ze ook positief over de nieuwe werkwijze. Ze vinden het wel een hele klus, maar het levert ook veel op. Zo hebben zij inmiddels beter zicht op de cruciale leerdoelen. Er is een duidelijke leidraad voor wat de leerlingen moeten kunnen in groep 3. Verder zijn de leerkrachten zich meer bewust van de effectieve lestijd. In het verleden lekte er veel lestijd weg bij het binnenkomen, bij het eten en drinken en bij de lesovergangen. Met onze nieuwe gedragcultuur hebben we nieuwe routines ontwikkeld waarmee we niet alleen meer rust, maar ook meer effectieve lestijd hebben gecreëerd.”

Henny tot slot: “Wij zijn goed van start met Goud Onderwijs. Volgend jaar willen wij de focus uitbreiden naar meerdere groepen. Daarmee leggen wij een stevige basis neer om de komende jaren op voort te bouwen”.

Interesse in Goud Onderwijs?

De implementatie van Goud Onderwijs is begonnen in Rotterdam met een pilot van drie jaar en start in september ook in Den Haag. Gedurende de pilotperiode onderzoekt de Erasmus Universiteit de aanpak op effectiviteit. Er is ruimte voor andere scholen en schoolbesturen om aan te sluiten bij Goud Onderwijs, bijvoorbeeld in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs.

Belangstelling?

Neem dan contact op via goudonderwijs@cedgroep.nl.

Meer informatie:

cedgroep.nl → thema's → kansengelijkheid.